Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. birželio 21 d.*

„SESV 49 straipsnis — Įsisteigimo laisvė — Visuomenės sveikata — Vaistinės — Nacionalinė vaistinės veiklos licencijų tvarka — Filialų steigimas — Skirtingi reikalavimai privačioms vaistinėms ir Helsinkio universiteto vaistinei — Helsinkio universiteto vaistinė, vykdanti specialias funkcijas, susijusias su farmacijos mokymu ir aprūpinimu vaistais“

Byloje C-84/11

dėl *Korkein hallinto-oikeus* (Suomija) 2011 m. vasario 21 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2011 m. vasario 24 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Marja-Liisa Susisalo,

Olli Tuomaala,

Merja Ritala,

dalyvaujant

Helsingin yliopiston apteekki,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis ir T. von Danwitz (pranešėjas),

generalinis advokatas P. Mengozzi,

posėdžio sekretorė C. Strömholm, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. vasario 15 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— M.-L. Susisalo, O. Tuomaala ir M. Ritala, atstovaujamų *asianajajat* A. Kuusniemi-Laine, J. Väyrynen ir A. Laine,

— *Helsingin yliopiston apteekki*, atstovaujamos *asianajaja* K. Joenpolvi ir *lakimies* T. Kauti,

— Suomijos vyriausybės, atstovaujamos H. Leppo ir J. Heliskoski,

— Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Inez Fernandes ir P. A. Antunes,

* Proceso kalba: suomių.

— Europos Komisijos, atstovaujamos E. Paasivirta ir I. V. Rogalski,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su SESV 49 straipsnio ir 106 straipsnio 2 dalies išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp M.-L. Susisalo, O. Tuomaala ir M. Ritala bei *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus* (Centrinė vaistų srities saugumo ir plėtros tarnyba, toliau – FIMEA) ir *Helsingin yliopiston apteekki* (Helsinkio universiteto vaistinė, toliau – PUH) dėl pastarosios prašymo leisti perkelti vieną iš jos filialų į Vantos miesto Tammisto mikrorajoną ir ginčą tarp M.-L. Susisalo ir FIMEA dėl M.-L. Susisalo prašymo išduoti leidimą atidaryti filialą tame pačiame mikrorajone.

Teisinis pagrindas

3 Pagal pagrindinėms byloms taikytinos redakcijos Vaistų įstatymo (*Lääkelaki*) (toliau – Vaistų įstatymas) 38 straipsnį vaistai visuomenei gali būti parduodami tik vaistinėse, kaip jos suprantamos pagal šio įstatymo 41 ir 42 straipsnius, vaistinių filialuose arba „vaistų pardavimo vietose“, kaip jos suprantamos pagal to paties įstatymo 52 straipsnį. Pagal šio įstatymo 39 straipsnį vaistinės šalyje, kiek įmanoma, turi būti įkurtos taip, kad visuomenei vaistai būtų lengvai pasiekiami.

4 Pagal Vaistų įstatymo 40 straipsnį vaistinės veikla gali būti vykdoma turint licenciją, kurią išduoda *Lääkelaitos* (Vaistų tarnyba) vykdyti veiklą savivaldybėje ar savivaldybės dalyje.

5 Pagal Vaistų įstatymo 41 straipsnio 1 dalį *Lääkelaitos* priima sprendimą steigti naują vaistinę savivaldybėje ar savivaldybės dalyje, jei tai būtina, siekiant užtikrinti galimybę įsigyti vaistų, o vertinant šią galimybę būtina atsižvelgti į atitinkamos teritorijos gyventojų skaičių, apylinkėse jau esančių vaistinių bei kitų sveikatos priežiūros įstaigų buvimo vietas. *Lääkelaitos* priima sprendimą savo arba atitinkamų savivaldybių iniciatyva. *Lääkelaitos* taip pat gali nuspręsti pakeisti vaistinės steigimo teritoriją ir ją perkelti į kitą savivaldybės dalį, jei tai būtina, siekiant užtikrinti vaistinių paslaugų teikimą.

6 Pagal Vaistų įstatymo 42 straipsnio 1 dalį Helsinkio universitetas turi teisę turėti vaistinę Helsinkyje, o Kuopijo universitetas turi teisę turėti vaistinę Kuopijuje. Be vaistų pardavimo, šios vaistinės privalo priimti praktikai farmacijos studentus ir vykdyti tyrimus aprūpinimo vaistais srityje. Pagal įstatymo projektą, kuriuo remiantis priimtas Vaistų įstatymas, PUH ne tik parduoda vaistus, bet ir vykdo mokymo bei tyrimų funkcijas ir teikia specialias paslaugas gaminant kai kuriuos retus vaistinius preparatus.

7 Pagal Vaistų įstatymo 43 straipsnio 1 dalį vaistinės veiklos licencija gali būti išduodama Europos ekonominės erdvės valstybės piliečiui, kuris turi vaistininko licenciją (*proviisori*), kuriam nepaskelbtas bankrotas, kuris nepaskelbtas neveiksniu ar kuriam nėra suteikta globa ir nepaskirtas patikėtinis valdyti jo turtą. Pagal šio straipsnio 2 dalį, jei yra keli pareiškėjai, vaistinės veiklos licencija išduodama tam, kuris gali būti laikomas labiausiai tinkamu vykdyti vaistinės veiklą.

8 Vaistinių filialų veikla reglamentuojama Vaistų įstatymo 52 straipsnyje, kurio 1 dalyje numatyta, kad toks filialas gali būti įkurtas teritorijoje, kur dėl mažo gyventojų skaičiaus netenkinami bendrieji savarankiškos vaistinės steigimo reikalavimai, tačiau siekiant aprūpinti vaistais būtina vykdyti vaistinės

veiklą. Vaistinės filialas gali būti įkurtas *Lääkelaitos* arba savivaldybės iniciatyva. *Lääkelaitos* išduoda licenciją steigti vaistinės filialą vaistininko, kuris labiausiai tinkamas valdyti vaistinės filialą, atsižvelgiant į šio filialo vietą ir kitus bendruosius reikalavimus, prašymu. *Lääkelaitos* gali išduoti vaistininkui licenciją valdyti ne daugiau kaip tris vaistinės filialus.

9 Remiantis Vaistų įstatymo 52 straipsnio 3 dalimi, Helsinkio universitetas gali valdyti ne daugiau kaip 16 vaistinės filialų, ir kiekvienam iš šių filialų turi būti išduota *Lääkelaitos* licencija.

10 Nuo 2009 m. lapkričio 1 d. FIMEA perėmė *Lääkelaitos* veiklą.

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

11 Prejudiciniai klausimai pateikti nagrinėjant dvi bylas dėl prašymų leisti steigti vaistinių filialus.

12 Pirmoji byla susijusi su PUH prašymu perkelti vieną iš jos 16 filialų į Vantos miesto Tammisto mikrorajoną. 2008 m. vasario 28 d. sprendimu *Lääkelaitos* šį prašymą patenkino. M.-L. Susisalo, O. Tuomaala ir M. Ritala pareiškė ieškinį dėl šio sprendimo panaikinimo ir *Helsingin hallinto-oikeus* ieškinį atmetė. Šie vaistininkai pateikė apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

13 Antroji byla susijusi su M.-L. Susisalo prašymu leisti steigti vaistinės filialą Vantos miesto Tammisto mikrorajone, kurį *Lääkelaitos* atmetė 2008 m. birželio 23 d. sprendimu. Kadangi *Helsingin hallinto-oikeus* atmetė ieškinį dėl šio sprendimo panaikinimo, M.-L. Susisalo pateikė apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

14 Manydamas, kad sprendimas nagrinėjamose bylose priklauso nuo Sąjungos teisės išaiškinimo, *Korkein hallinto-oikeus* nusprendė sustabdyti bylų nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar SESV 49 straipsnis, susijęs su įsisteigimo laisve pagal Sąjungos teisę, turi būti aiškinamas taip, kad jam prieštarauja Vaistų įstatymo nuostatų dėl vaistinės veiklos licencijos išdavimo taikymas, nes [PUH] filialų steigimo reikalavimai taip nukrypsta nuo privačių vaistinių filialų steigimo reikalavimų:

a) Privačios vaistinės filialas, remiantis [FIMEA] pagal Vaistų įstatymo 52 straipsnio 1 dalį išduota licencija, gali būti įsteigtas teritorijoje, kurioje dėl mažo gyventojų skaičiaus netenkinami bendrieji savarankiškos vaistinės steigimo reikalavimai, tačiau siekiant aprūpinti vaistais būtina vykdyti vaistinės veiklą; privatus vaistininkas pagal kiekvienam vaistinės filialui atskirai išduotą licenciją gali valdyti ne daugiau kaip tris vaistinės filialus. O [PUH] filialas gali būti įsteigtas remiantis FIMEA pagal Vaistų įstatymo 52 straipsnio 3 dalį išduota licencija, tačiau diskrecija licencijos klausimu neribojama teisės aktais ar kitomis nacionalinėmis nuostatomis, išskyrus nuostatą, kad gali būti ne daugiau kaip 16 [PUH] filialų.

b) Nustatydama privačios vaistinės filialo vietą, FIMEA privalo atsižvelgti į vaistinės buvimo vietą. [PUH] filialų buvimo vietos atžvilgiu tokios nuostatos nėra, o šios vaistinės filialai įsteigti įvairiose Suomijos vietose.

2. Jei Teisingumo Teismas mano, kad, remiantis atsakymais į prieš tai pateiktus klausimus, nuostatos dėl licencijos steigti vaistinės filialus išdavimo [PUH] prieštarauja SESV 49 straipsniui, *Korkein hallinto-oikeus* pateikia tokius papildomus prejudicinius klausimus:

a) Ar įsisteigimo laisvės ribojimas, atsirandantis dėl nuostatų dėl licencijos steigti vaistinės filialus išdavimo [PUH], gali būti pateisinamas privalomais bendrojo intereso pagrindais, kurie kyla iš specialių [PUH] funkcijų, susijusių su aprūpinimu vaistais ir farmaciniu išsilavinimu, ir kurie yra būtini ir proporcingi, atsižvelgiant į tai, kad [PUH] filialams tokios specialios funkcijos nenumatytos?

b) Ar iš anksčiau nurodytų įstatymu nustatytų specialių [PUH] funkcijų matyti, kad ji gali būti laikoma įmone pagal SESV 106 straipsnio 2 dalį, teikiančia bendros ekonominės svarbos paslaugas, ir, jei taip, ar minėta SESV nuostata, kalbant apie [PUH] filialus, pateisina išimtinį SESV 49 straipsnyje ir Teisingumo Teismo praktikoje įtvirtintų išankstinio administracijos leidimo reikalavimų nesilaikymą, atsižvelgiant į tai, kad [PUH] filialams tokios specialios funkcijos nenumatytos?“

Dėl Teisingumo Teismo kompetencijos

15 PUH ginčija Teisingumo Teismo kompetenciją atsakyti į pateiktus klausimus visų pirma todėl, kad pagrindinės bylos neturi tarptautinių elementų.

16 Šiuo atžvilgiu primintina, kad nors pagal jurisdikcijos vykstant prejudicinei procedūrai paskirstymą tik nacionalinis teismas gali apibrėžti klausimų, kuriuos jis ketina pateikti Teisingumo Teismui, dalyką, pastarasis išskirtinėmis aplinkybėmis turi įvertinti sąlygas, kuriomis į jį kreipėsi nacionalinis teismas, kad galėtų patikrinti savo paties kompetenciją (2010 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Volker und Markus Schecke ir Eifert*, C-92/09 ir C-93/09, Rink. p. I-11063, 39 punktas).

17 Taip yra visų pirma tokiu atveju, kai Teisingumo Teismui pateikta problema yra tik hipotetinė arba kai nacionalinio teismo prašomas Sąjungos teisės normos išaiškinimas neturi jokio ryšio su pagrindinės bylos faktais arba dalyku. Be to, Teisingumo Teismas nėra kompetentingas atsakyti į pateiktą klausimą, kai Sąjungos teisės nuostata, kuri jam pateikta išaiškinti, akivaizdžiai negali būti taikoma (2009 m. spalio 1 d. Sprendimo *Woningstichting Sint Servatius*, C-567/07, Rink. p. I-9021, 43 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

18 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką SESV nuostatos dėl įsisteigimo laisvės netaikomos esant padėčiai, kuri visais atžvilgiais apsiriboja tik viena valstybe nare (šiuo klausimu žr. 1990 m. spalio 3 d. Sprendimo *Nino ir kt.*, C-54/88, C-91/88 ir C-14/89, Rink. p. I-3537, 11 punktą; 1995 m. lapkričio 30 d. Sprendimo *Esso Española*, C-134/94, Rink. p. I-4223, 17 punktą ir 2008 m. liepos 17 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-389/05, Rink. p. I-5397, 49 punktą).

19 Iš sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą ir iš Teisingumo Teismui pateiktų rašytinių pastabų matyti, kad visos pagrindinių bylų aplinkybės susiklostė Suomijoje. Taigi atrodo, kad SESV 49 straipsnyje įtvirtinta įsisteigimo laisve šiose bylose nesinaudojama.

20 Tačiau net esant išimtinai vidaus situacijai, kaip antai nagrinėjama pagrindinėse bylose, atsakymas į pateiktą klausimą vis dėlto būtų naudingas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pirmiausia tuo atveju, kai nagrinėdamas bylas kaip šios pagal nacionalinę teisę jis įpareigojamas Suomijos piliečiui suteikti tokias pačias teises, kokias pagal Sąjungos teisę tokioje pačioje situacijoje įgyja kitos valstybės narės pilietis (žr. 2010 m. birželio 1 d. Sprendimo *Blanco Pérez ir Chao Gómez*, C-570/07 ir C-571/07, Rink. p. I-4629, 39 punktą; 2010 m. liepos 1 d. Sprendimo *Sbarigia*, C-393/08, Rink. p. I-6333, 23 punktą ir 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Omalet*, C-245/09, Rink. p. I-13771, 15 punktą).

21 Per posėdį ieškovų pagrindinėje byloje atstovas tvirtino, jog Suomijos administracinėje teisėje egzistuoja normos, užtikrinančios, kad Suomijos piliečiai nepatirs atvirkštinės diskriminacijos. Tokiomis aplinkybėmis nėra akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas negali būti naudingas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

22 Taigi Teisingumo Teismas turi kompetenciją atsakyti į prejudicinius klausimus.

Dėl prejudicinių klausimų

23 Klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori išsiaiškinti, ar SESV 49 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jam prieštarauja nacionalinės teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriuose numatyta skirtinga PUH ir privačių vaistinių filialų veiklos licencijų išdavimo tvarka.

24 Šie klausimai susiję su vaistininkais, kurie ginčija PUH filialo perkėlimą remdamiesi nacionalinės teisės aktų nesuderinamumu su Sąjungos teise, nes juose numatyti PUH filialų veiklos reikalavimai palankesni negu numatytieji privačių vaistinių filialams. Iš tiesų Vaistų įstatyme numatyti privačios vaistinės filialų veiklos apribojimai patys savaime yra pagrįsti. Tačiau Vaistų įstatymo tikslas nereikalauja, kad PUH galėtų turėti 16 filialų, nes visas jos specialias funkcijas, apibrėžtas šio įstatymo 42 straipsnyje, taip pat gerai gali vykdyti trys filialai.

25 Taigi pateiktais klausimais siekiama sužinoti ne tai, ar SESV 49 straipsniui prieštarauja nacionalinės teisės aktai, kuriuose reglamentuojama privačių vaistinių filialų veikla, o tai, ar šiai nuostatai prieštarauja aplinkybė, kad tuose teisės aktuose numatyta speciali vaistinių filialų veiklos licencijų išdavimo tvarka, taikoma PUH, yra palankesnė už privačioms vaistinėms taikomą tvarką.

Pirminės pastabos

26 Siekiant atsakyti į pateiktus klausimus, reikia priminti, kad pagal SESV 168 straipsnio 7 dalį, kaip apibrėžta Teisingumo Teismo praktikoje, Sąjungos teisė nedaro įtakos valstybių narių kompetencijai tvarkyti savo socialinės apsaugos sistemas ir visų pirma įtvirtinti nuostatas, skirtas tokioms sveikatos priežiūros paslaugoms, kokias teikia vaistinės, reglamentuoti (minėto Sprendimo *Blanco Pérez ir Chao Gómez* 43 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

27 Tačiau įgyvendindamos šią kompetenciją valstybės narės turi laikytis Sąjungos teisės, visų pirma Sutarties nuostatų dėl pagrindinių laisvių, įskaitant įsisteigimo laisvę. Pagal šias nuostatas valstybėms narėms draudžiama nustatyti arba išlaikyti nepagrįstus šių laisvių apribojimus sveikatos priežiūros srityje (šiuo klausimu žr. 2009 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Apothekerkammer des Saarlandes ir kt.*, C-171/07 ir C-172/07, Rink. p. I-4171, 18 punktą; 2010 m. spalio 14 d. Sprendimo *van Delft ir kt.*, C-345/09, Rink. p. I-9879, 84 punktą ir 2010 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-89/09, Rink. p. I-12941, 41 punktą).

28 Vertinant šio reikalavimo laikymąsi, reikia atsižvelgti į tai, kad žmonių sveikata ir gyvybė tarp Sutartimi saugomų interesų užima svarbiausią vietą ir kad būtent valstybės narės turi nuspręsti, kokio lygio visuomenės sveikatos apsaugą jos ketina suteikti ir kaip šį lygį pasiekti. Kadangi šis lygis įvairiose valstybėse narėse gali skirtis, valstybėms narėms turi būti suteikta diskrecija (2009 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-531/06, Rink. p. I-4103, 36 punktas ir minėto Sprendimo *Blanco Pérez ir Chao Gómez* 44 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

29 Be to, Sąjungos teisėje nėra taisyklių, susijusių su galimybe užsiimti veikla farmacijos srityje, kuriose būtų numatytos naujų vaistinių ir jų filialų steigimo valstybių narių teritorijoje sąlygos (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Blanco Pérez ir Chao Gómez* 45 punktą).

30 Todėl, remiantis minėtais kriterijais, reikia nustatyti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjami teisės aktai yra apribojimas, kaip jis suprantamas pagal SESV 49 straipsnį, nes juose numatytos vaistinių filialų veiklos taisyklės PUH palankesnės negu privačioms vaistinėms.

Dėl įsisteigimo laisvės apribojimo buvimo

31 SESV 49 straipsniu panaikinami įsisteigimo laisvės apribojimai. Atsižvelgiant į Sutarties nuostatų dėl įsisteigimo laisvės formuluotę, jos skirtos užtikrinti naudojimąsi priimančiojoje valstybėje narėje tomis pačiomis teisėmis kaip ir nacionalinių subjektų. Be to, pagal nusistovėjusią teismo praktiką SESV 49 straipsniu draudžiama imtis tokių nacionalinių priemonių, kurios, nors ir taikomos neatsižvelgiant į pilietybę, gali sudaryti Sąjungos piliečiams kliūčių pasinaudoti Sutarties garantuojama įsisteigimo laisve arba naudojimąsi ja padaryti mažiau patrauklų (šiuo klausimu žr. 2011 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *National Grid Indus*, C-371/10, Rink. p. I-12273, 35 ir 36 punktus).

32 Dėl klausimo, ar pagrindinėje byloje nagrinėjami teisės aktai yra diskriminacija, pažymėtina, kad šie teisės aktai vienodai susiję su visais piliečiais – Suomijos ar kitos valstybės narės – kurie, būdami privatūs vaistininkai, nori įsteigti filialą Suomijos teritorijoje. Todėl šie aktai nėra diskriminacija, kaip ji suprantama pagal SESV 49 straipsnį.

33 Tačiau pažymėtina, kad pagal šiuos teisės aktus privačios vaistinės Suomijos teritorijoje gali turėti tik tris filialus, kuriems veiklos licencija išduodama tik tokiu atveju, kai atitinkamoje geografinėje zonoje dėl mažo gyventojų skaičiaus netenkinami bendrieji savarankiškos vaistinės steigimo reikalavimai, tačiau siekiant aprūpinti vaistais būtina vykdyti vaistinės filialo veiklą, o PUH savo ruožtu turi teisę valdyti 16 filialų, neatsižvelgiant į gyventojų skaičių atitinkamoje teritorijoje.

34 Konstatuotina, kad dėl PUH suteikto lengvatinio režimo, susijusio su leistinu filialų skaičiumi ir jų veiklos licencijų išdavimo sąlygomis, privatus vaistininkas gali netekti teisės įsteigti filialą vienoje iš 16 geografinių zonų, kuriose PUH įsteigė filialą, o tai privatiems vaistininkams iš kitų valstybių narių veiklos vykdymą Suomijos teritorijoje įsteigiant nuolatinį padalinį gali padaryti mažiau patrauklų. Tai, kad šis lengvatinis režimas turi ribojamąjį poveikį tiek Suomijos, tiek kitų valstybių narių piliečiams, nereiškia, jog šiam režimui netaikomas SESV 49 straipsnis (šiuo klausimu žr. 1991 m. liepos 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus*, C-353/89, Rink. p. I-4069, 24 ir 25 punktus).

35 Todėl nacionalinės teisės aktai, kaip nagrinėjamieji pagrindinėje byloje, yra įsisteigimo laisvės apribojimas, kaip jis suprantamas pagal SESV 49 straipsnį.

Dėl įsisteigimo laisvės apribojimo pateisinimo

36 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką įsisteigimo laisvės apribojimai, taikomi nediskriminuojant dėl pilietybės, gali būti pateisinami privalomais bendrojo intereso pagrindais su sąlyga, kad jie gali užtikrinti tikslo, kurio jais siekiama, įgyvendinimą ir neviršija to, kas būtina šiam tikslui pasiekti (minėto Sprendimo *Blanco Pérez ir Chao Gómez* 61 punktas).

37 Iš SESV 52 straipsnio 1 dalies taip pat matyti, kad visuomenės sveikatos apsauga galima pateisinti įsisteigimo laisvės apribojimus. Kalbant konkrečiau, įsisteigimo laisvės apribojimai gali būti pateisinami tikslu užtikrinti tinkamą ir kokybišką gyventojų aprūpinimą vaistais. Šio tikslo svarbą patvirtina SESV 168 straipsnio 1 dalis ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 35 straipsnis, pagal kuriuos žmonių sveikatos aukšto lygio apsauga užtikrinama nustatant ir įgyvendinant visas Europos Sąjungos politikos ir veiklos kryptis (minėto Sprendimo *Blanco Pérez ir Chao Gómez* 63–65 punktai).

38 Nagrinėjamoje byloje neginčijama, kad PUH, kaip ir privačios vaistinės, parduoda vaistus visuomenei. Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, Suomijos vyriausybė ir PUH nurodė, kad pagal Vaistų įstatymą PUH vykdo specialias funkcijas, susijusias su farmacijos studentų mokymu ir tyrimais aprūpinimo vaistais srityje, ir teikia specialias paslaugas gaminant kai kuriuos retus vaistinius preparatus, o privačioms vaistinėms tokia pareiga įstatymuose nenustatyta.

39 Suomijos vyriausybė šiuo klausimu teigė, kad dėl įstatymu suteiktų specialių funkcijų PUH vaidina svarbiausią vaidmenį užtikrinant tinkamą ir kokybišką gyventojų aprūpinimą vaistais, o tai yra Vaistų įstatymo tikslas.

40 Tokiomis aplinkybėmis pažymėtina, kad šio sprendimo 26–28 punktuose nurodyta valstybių narių kompetencija įtvirtinti nuostatas, skirtas tokioms sveikatos priežiūros paslaugoms, kokias teikia vaistinės, reglamentuoti, ir nuspręsti, kokio lygio visuomenės sveikatos apsaugą jos ketina suteikti ir kaip šį lygį pasiekti, lemia, kad valstybės narės turi teisę užtikrinti visuomenės sveikatos apsaugą, patikėdamos specialias funkcijas vienai ar kelioms vaistinėms.

41 Kaip pažymėjo Komisija, PUH funkcijos, susijusios su farmacijos mokymu ir tyrimais bei su retų vaistinių preparatų gamyba, priskirtinos prie visuomenės sveikatos apsaugos.

42 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad, atsižvelgiant į Vaistų įstatymo tikslą užtikrinti tam tikrą visuomenės sveikatos apsaugos lygį įtvirtinant įpareigojimus įstatyme, pagrindinėje byloje nagrinėjamais teisės aktais PUH suteiktas lengvatinis režimas, susijęs su filialų veiklos sąlygomis atitinkamoje nacionalinės teritorijos dalyje, atrodo būtinas tam, kad PUH filialai veiksmingai padėtų vykdyti specialias funkcijas, susijusias su farmacijos studentų mokymu ir tyrimais aprūpinimo vaistais srityje bei specialių paslaugų gaminant kai kuriuos retus vaistinius preparatus teikimu, bet tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

43 Aplinkybė, kad, kaip pažymėjo ieškovai pagrindinėje byloje, privačios vaistinės taip pat dalyvauja mokant farmacijos studentus siūlydamos jiems praktiką, neturėtų pakeisti šios išvados. Skirtingai negu PUH, privačios vaistinės studentams praktikos vietas siūlo fakultatyviai ir gali tai daryti atsižvelgdamos į savo interesus. Be to, studentų mokymas yra tik viena iš PUH patikėtų funkcijų.

44 Todėl į pateiktus klausimus reikia atsakyti: SESV 49 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jam neprieštarauja nacionalinės teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriuose numatyta speciali vaistinių filialų veiklos licencijų išdavimo tvarka, taikoma PUH, kuri yra palankesnė už privačioms vaistinėms taikomą tvarką, su sąlyga, kad PUH filialai veiksmingai padeda vykdyti specialias funkcijas, susijusias su farmacijos studentų mokymu, tyrimais aprūpinimo vaistais srityje ir specialių paslaugų gaminant kai kuriuos retus vaistinius preparatus teikimu, kurios šiai vaistinei suteiktos nacionaliniu įstatymu, o tai turi patikrinti nacionalinis teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

45 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

SESV 49 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jam neprieštarauja nacionalinės teisės aktai, kaip antai nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriuose numatyta speciali vaistinių filialų veiklos licencijų išdavimo tvarka, taikoma *Helsingin yliopiston apteekki*, kuri yra palankesnė už privačioms vaistinėms taikomą tvarką, su sąlyga, kad *Helsingin yliopiston apteekki* filialai veiksmingai padeda vykdyti specialias funkcijas, susijusias su farmacijos studentų mokymu, tyrimais aprūpinimo vaistais srityje ir specialių paslaugų gaminant kai kuriuos retus vaistinius preparatus teikimu, kurios šiai vaistinei suteiktos nacionaliniu įstatymu, o tai turi patikrinti nacionalinis teismas.

Parašai.